

dat de ziel van voor den troon op de volmaakte en geopenbaard den.

and geluk mee zender oprecht is als zijn Zalig-geluk mee wen-zelf weet. Dat worden, als hij eigen voorstel-om zijn licht te in het Woord ewennen, dat te len dan tot de rd veel dichter

ers te doen dan bepaal me dan ents.

ient geen licht stonds na het ig met heel den vooral op dit in het Nieuwe uitspraken. is Christus, in noordenaar aan j, in het Para-d, dat eigenlijk

Jezus dacht, in elijk en uit het nschelijke ziel, aan „Vader, in st”) en uit wat vergeleken met

armee Stefanus a geest” (Hand. itwonen uit het Heere”, zooals

den der marte- et altaar” zijn, nu maar niet de dooden die — (d.w.z. van Openb. 14:3), rager duidelijk stus ontslaapt, dit leven tot chap en in de k de zaligheid nding, door de kt zal worden.

ismus het zoo ondag 22, als van de weder-ord volgt: Dal n stonden aan omen worden, or de kracht om met mijne lichaam van

so kostelijk is, hristus, haar de Schrift ons

onderaardsch waarin zij het hebzucht van fat hij in een idders tot de een der tem- de Vauvert, ken over die theilgde orde, ing over haar i menigte. Als in volstrekte met heel zijn iders ziet dan etij en onder- hart bekrans hem zijn de tijdperk van of, liefde tot naaste. Alle t, die zijn gel- igt is tegen- n ouden gast- s enthousias- zijn inbrek- likke, in per- arin de won- ridders van

eze folianten ude kasteel nestelt zich hem de ver- rige vriende- rt hem tege- ft een klein- lijken en hij men in hem

opent, ontdekt in de innige en onverbreekbare gemeenschap die er is tusschen Christus en de ziel die in Hem gelooft.

Heerlijke hope! Wereld ze ons deel — laat er ons dan meer bij leven.

B.

F.

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK

Het Raadsel van het Kindergetuigenis.

III.

Uit de voorgaande beschouwingen blijkt wel zeer duidelijk, dat een deskundigen-onderzoek vereischt is.

a. Enkel psychiatrisch onderzoek is onvoldoende — het kind kan volkomen normaal en toch niet naar-waarheid getuigen — en men moet meer het getuigenis onderzoeken dan het kind; — bovendien zijn lang niet alle psychiaters kinder-deskundigen.

b. Goede outillage is voor dit deskundigen-onderzoek noodig, vooral, wanneer de vraag aan de orde komt, van welk type het kind nu eigenlijk is.

Wij bezitten in het Paedologisch Instituut van Prof. Waterink, 15 Januari 1931 provisorisch en 26 Mei 1933 definitief geopend, de meest moderne in-richting van heel Europa, bijzonderlijk op dit onderzoek ingesteld.

Zij is in allerlei dagbladen en tijdschriften be-schreven; uitvoerig b.v. in het Handelsblad van 26 Mei j.l. en onderhoudend in „De Standaard” in een interview met Mary Pos.

Van Waterink's diensten wordt dan ook door de Rechterlijke Macht meer en meer gebruik ge-maakt en, naar nog onlangs een der vice-presi-denten mij verzekerde, met zeer bevredigend resul-taat.

Aan zoo'n deskundigen-onderzoek zit heel wat vast!

In de eerste plaats wordt bepaald, met welk soort van kind men te doen heeft. Dat wil zeggen, de volgende vragen poogt men te beantwoorden: hoe staat het met het intellect van het kind, met zijn waarnemingsgeschiktheid en vooral ook, met zijn suggestibiliteit?

Zijn dit nog algemeene vragen — dikwijls moet ook uitvoerig worden ingegaan op andere, vooral op die, welke betrekking hebben op de mogelijke aanwezigheid van een hysterische ten-denz bij het kind. Immers de hysterie heeft als een bepaald kenmerk de behoefte om de aandacht te trekken, — en de waarheidsliefde wordt door die behoefte bijna steeds uiterst ongunstig beïn-vloed. Zelfs kan men dikwijls zeggen, dat hyste-rische personen de neiging hebben, zóó te liegen, dat ze het zelf gelooven, helgeen samenhangt met heel de structuur van hun persoonlijkheid.

Is op deze vragen een afdoend antwoord ver-kregen, dan wordt het getuigenis van het kind geanalyseerd aan de hand van de stukken, die den deskundige zijn verstrekt. Uit de getuigenverkla-ringen leidt hij af, welk type van waarneming in die stukken aan het woord is. Het is, om één voorbeeld te noemen, mogelijk, dat een kind

telkens korte verklaringen geeft tusschen de mede-deelingen door; verklaringen, die een soort exegese van de situatie beteekenen. B.v. „Die man zei dat en dat” — en dan volgt de exegese: „hij dacht zeker: 'k zal jou maar eens voor de mal houden’”. Die laatste toevoeging is natuurlijk uit den geest van het kind zelf gesproken, indien heel het op-treden van het kind echt is. Op grond van de getuigenverklaring van het kind zouden we in dat geval dus te doen moeten hebben met een zoogenaamd „verklarings-type”, d.i. geneigd om het waargenomene te verklaren.

Wanneer het getuigenis aldus is geanalyseerd, wordt het kind op dit punt onderzocht. Stel U nu voor, dat het kind van een geheel ander type is, bij gewone waarnemingen nimmer de neiging vertoont, te komen tot zulk een nadere exegese van hetgeen er wordt beleefd, dan is dat op zijn minst eigenaardig te achten. Immers de vraag doet zich dan voor, hoe het komt, dat dit kind juist in die ééne zaak, waarin het als getuige werd gehoord, zoo geheel andersoortig schijnt te spre-ken en te denken, dan het in het gewone dage-lijkse leven doet. Ter aanvulling van het onder-zoek kan dan bovendien nog een onderzoek in-gesteld worden in opstelschriften van het kind, in briefjes, die het heeft geschreven, of naar de wijze, waarop het tegen vriendjes of vriendinnetjes praat, doordien men eenige van die kornuutjes met het kind laat spelen, en ze beluistert, zonder dat ze zelf weten, dat ze beluisterd worden.

Het onderzoek naar den aard van het getuigenis moet steeds plaats hebben, ook al zou van te voren geconstateerd zijn, dat we b.v. te doen hebben met een sterk hysterisch kind. Immers ook al liegt een hysterisch kind dikwijls, daarom behoeft het nog niet te liegen in een bepaald geval. Een hysterisch kind kan wel de waarheid zeggen.

Als het onderzoek tot zoover gekomen is, heeft de onderzoeker dus zekerheid omtrent de vol-gende punten:

a. Hoe staat het met het intellect van het kind?

b. Zijn er bepaalde stoornissen, b.v. in intellect of geheugen, in waarneming of reproductie?

c. Zijn er bij het kind andere afwijkingen, die het kind een uitzondering doen zijn en die dus tot bijzondere voorzichtigheid manen?

d. Is het kind in zijn verklaringen voor politie, Rechter-Commissaris en Rechtbank eenzelfde type als het in werkelijkheid is?

Natuurlijk is het mogelijk, dat alleen reeds op grond van punt a. en/of b. geconcludeerd moet worden, dat op het getuigenis van dit kind geen recht kan worden gedaan. Een erge imbeciel b.v. zal slechts zelden als getuige te aanvaarden zijn.

Anderzijds komt het meermalen voor, dat de getuigenis van een licht-achterlijk kind wel dege-lijk als waar en juist kan worden aanvaard. Op-zichzelf is een lichte debiliteit geen grond om aan een getuigenis te twijfelen.

* * *

Uit het gezegde is duidelijk dat bij het genoemde onderzoek veel waarde gehecht wordt aan de vraag, of dit bepaald getuigenis van dit be-paalde kind waar is. De algemeen-psychiatri-sche vraag, in hoeverre deze getuige normaal is, is er feitelijk een van secundair belang.

* * *

boodschap doorgeven? God geeft hem diep in zijn hart de overtuiging, dat Hij ook daarin voor-zien zal. Tien jaren lang is dit het onderwerp der dagelijksche gesprekken met zijn zuster geweest. Helaas, de zuster is van hem heengegaan, zonder dat deze hope tot werkelijkheid geworden is. Maar ziet, op het oogenblik dat hij, in onbeschrijf-lijke droefheid, afscheid neemt van haar met wie hij zijn heerlijke verwachting heeft gedeeld, op de meest onverklaarbare wijze, een jonge man vol levensernst, vol levenslust, vol levenskracht, staande midden in de onvergankelijk schoone en rijke levensgemeenschap van het studenten-bestaan in Parijs. Dat moet zijn, dat is la ré-ponse du Seigneur, het antwoord, waarmee God zijn bidden en vasten, zijn verlangen en hopen, bekrounen wil. Bevend eerst verkent hij het terrein, maar weldra verkeert het schuchter zoe-ken in triomfeerend vinden.

De gesprekken die den ouden profeet in staat stellen om den jongen man te brengen tot het bewust worden van zijn apostelschap, groepeeren zich om die momenten.

Het eerste moment is het verhaal dat Nataniël Hawthorne in een van zijn werken doet, van een kind, dat zóó lang in stil verlangen van gelijk-vormigheid had gekeken naar een granieten kop, uitgehouwen in de reitswand boven zijn dorp in de bergen, dat het ten laatste alle trekken van de koninklijke en grandiose beeltenis in zijn eigen gelaat vertoonde en rijp was voor de rol van heil-aanbrenger, die naar luid van een aloude over-levering het land zou verlossen.

Het tweede moment is de bekende kopergravure van Albrecht Dürer, waarop een ridder dwars door een van stormen, aardbevingen, van vuur en oorlog geteisterd landschap, tusschen pesti-lente moerassen en laaiende vulkanen door, met

Het onderzoek zou echter in ieder geval eenige uiterst belangrijke punten verzuimen, indien men nu reeds dacht aan het eind te zijn.

En waar het gaat om de waarheid te kennen, mag geen enkel gegeven worden veronachtzaamd.

Welnu, in 't Paedologisch Instituut volgt men de methode, dat men, nadat het onderzoek op de hovenbesproken punten is ingesteld, het kind rustig het geheele verhaal nog eens weer laat vertellen. De leiding van het onderzoek, in handen van een volkomen deskundige, wacht zich er zoo angstvallig mogelijk voor, eenige suggestie te oefenen. In den regel laat iemand, die de stukken nog niet heeft gelezen, een assistent of assistente van het laboratorium, het kind vertellen, — ter-wijl ter zijde van het tafeltje de eigenlijke leider zit, die nauwkeurig nagaat, i.e.: op welke punten het nu vertelde overeenkomt of afwijkt van het-geen vroeger werd verklaard, en 2e.: in hoe-verre er in het verhaal, zooals het kind het nu vertelt, vreemde elementen zijn te vinden, die eigenlijk in een verhaal van dit kind, gezien zijn type, niet thuis hooren. Meestal weet het geoeffen-de oor van den onderzoeker ook dadelijk, aan een kleine nuanceering, soms aan het plotseling gaan spreken „als op een draaije”, soms aan het opeens gaan gebruiken van stadhuiswoorden, de psychologisch-zwakke plekken in het verhaal aan te wijzen.

Wanneer het verhaal dan eenmaal is gedaan, moet het kind voor de twee aanwezigen de als zwakke plekken geconstateerde gedeelten nog eens over vertellen. En meermalen blijkt dan, dat op die plekken al dadelijk twijfel moet rijzen, ook vanwege de te verkrijgen objectieve gegevens. Een voorbeeld willen we noemen:

Een jongen vertelde, dat hij bij het schijnsel van een electrisch straalkacheltje een bepaald per-soon had waargenomen, en dien persoon iets had zien doen. Nu moet men weten, dat het hier een allerbelangrijkst punt betrof in een aanklacht tegen een bepaald persoon. De jongen had dien persoon herkend; hij had hem zien loopen door het vertrek en waargenomen, langs welken weg hij door dat vertrek zich voortbewoog. Maar de jongen nam dat waar, nadat hij eenigen tijd had geslapen, en natuurlijk ook ieder ander mensch in het vertrek had kunnen verwachten; hij had geslapen op een matras op den grond. Er brandde één pit of staaf van het bewuste kacheltje vol-gens den jongen. Hij wist dit precies; had dat ook herhaaldelijk zoo verklaard. Hij lag zelf vóór het kacheltje. Op dit punt nu werd tot nadere ondervraging besloten. Immers er waren hier psychologisch nogal aanvechtbare punten. In het schemerdonker — het kacheltje geeft toch zéér weinig licht — wordt deze jongen wakker. Hij kon van te voren niets vermoeden van hetgeen hij zou zien. En ofschoon hijzelf zeide, dat hij den betrokken persoon maar éven had gezien, had hij hem herkend, wist hij wat die persoon had gedaan, kon hij zijn weg beschrijven, óók waar die weg achter zijn rug langs moest hebben ge-loopen; en dat alles was met een slaperig hoofd waargenomen. Bij het onderzoek bleek bovendien, dat de jongen een zéér trage waarnemer was, wat den twijfel versterkte; dat hij daarbij nog een rijke fantasie had. En toen het geval weer volgens psychologische methoden met hem werd besproken, zei hij: „ja maar het moet wel zoo

de rustige stap van zijn paard koers zet naar de stad Gods. De Koning der Verschrikkingen te zamen met den Overste der Duivelen belagen hem. Maar hunne onslagen vermogen niets op hem, wiens ziel vervuld en vervoerd is van het gezicht op de heerlijkheid die hem wachtende is. De twee grootste vijanden van alle vleesch, de duizeling van de wellust en de vrees voor den dood, staan machteloos bij een ziel die de aan-schouwing van het Eeuwige onkwetsbaar heeft gemaakt.

Het derde moment is, wat vele natuuronder-zoekers zouden noemen een biologische fantasie: in de nacht der tijden hebben sommige typen van het genus vlinder dermate gestreefd naar vereenzel-viging met hunne omgeving, dat ze uitwendig een volslagen gelijkenis daarmede, alzoo stelt de oude man het zich voor, hebben verworven.

Wat men ook denke van de oorsprong der mi-micry, een ieder zal het vrijstaan daarin een symbool te zien van de mogelijkheden, welke God heeft gelegd in zijn schepsel om zich om te vor-men naar het beeld waarmee de blikken zich ver-zadigen en waarmee de ziel zich vult.

Dit zijn de drie etappen van de weg welke de jonge reiziger doorschrijft, aan de hand van zijn ouden vriend, en waarlangs hij bereikt de berg-hoogte van zijn apostolaat.

En ik verzeker de lezers van „De Reformatie”, dat én mijn analyse én mijn vertaalde citaten verre zijn van een juist beeld te geven noch van de verheven schoonheid, noch van het intense leven dat de schrijver heeft weten te leggen in deze een-voudige gegevens, welker spel La réponse du Seigneur vormt.

(Wordt vervolgd.)

MARMELSTEIN.